EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 18.6.2020
COM(2020) 240 final

2020/0118 (CNS)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om bemyndigelse af Portugal til at anvende en reduceret punktafgiftssats på visse alkoholholdige produkter i de selvstyrende regioner Madeira og Azorerne

{SWD(2020) 108 final}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

Begrundelse og formål

Dette er et forslag til Rådets afgørelse til erstatning for Rådets nuværende afgørelse nr. 376/2014/EU af 12. juni 2014[1], som er vedtaget på grundlag af artikel 349 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Denne artikel giver mulighed for at træffe særlige foranstaltninger til fordel for regionerne i EU's yderste periferi på grund af forhold, som er vedvarende og kumulative, og som alvorligt hæmmer disse regioner i deres udvikling og påvirker deres økonomiske og sociale situation. Den tillader sådanne foranstaltninger, såfremt de ikke underminerer EU-rettens, herunder det indre markeds og de fælles politikkers, integritet og sammenhæng. Den nuværende afgørelse tillader Portugal at anvende en punktafgift, som er reduceret med op til 75 % af Portugals normalsats, på rom og likører, som fremstilles og forbruges i Madeira, og likører og brændevin, som fremstilles og forbruges i Azorerne. Den gældende afgørelse udløber den 31. december 2020.

Formålet med denne foranstaltning er at kompensere producenterne i de portugisiske regioner i den yderste periferi for den konkurrencemæssige ulempe, der skyldes deres fjerne beliggenhed, deres status som øsamfund, deres lille areal, deres vanskelige topografiske og klimatiske forhold og deres økonomiske afhængighed af nogle få produkter, og som alvorligt hæmmer deres udvikling. Som følge af disse omstændigheder har producenterne i den yderste periferi større produktionsomkostninger end deres konkurrenter på fastlandet.

Henset til afgørelsens udløbsdato iværksatte Europa-Kommissionen en ekstern undersøgelse for at få vurderet den aktuelle ordning og de potentielle virkninger af eventuelle alternativer i perioden efter 2020, herunder det alternativ, som nærværende forslag bygger på.

Dette forslag indebærer, at undtagelsen forlænges indtil 2027 og udvides til også at omfatte salg på Azorerne af lokalt fremstillet rom med opretholdelse af satsnedsættelsen på 75 % samt salg på det portugisiske fastland af alle omfattede varer med en punktafgift, som er reduceret med 50 %.

Sammenhæng med de gældende regler på samme område

I sin meddelelse fra 2017 om et strategisk partnerskab med regionerne i EU's yderste periferi[2] bemærkede Kommissionen, at regionerne i den yderste periferi fortsat har store udfordringer, hvoraf mange er vedvarende. Denne meddelelse præsenterer Kommissionens tilgang til at støtte disse regioner i at bygge videre på deres enestående aktiver og at identificere nye sektorer, som kan skabe vækst og beskæftigelse.

I denne forbindelse er det sigtet med dette forslag at støtte de portugisiske regioner i den yderste periferi i at bygge videre på deres aktiver for at fremme lokal vækst og beskæftigelse i en bestemt sektor, nemlig alkohol. Dette forslag supplerer programmet for bestemte områder

[1] Rådets afgørelse nr. 376/2014/EU af 12. juni 2014 om bemyndigelse af Portugal til at anvende en reduceret punktafgiftssats i den selvstyrende region Madeira på rom og likører, som fremstilles og forbruges lokalt, samt i den selvstyrende region Azorerne på likører og brændevin, som fremstilles og forbruges lokalt.

[2] COM(2017) 623 final.

som følge af disses afsides beliggenhed og status af øsamfund (POSEI)[3], som er målrettet mod at støtte den primære sektor og råvareproduktionen.

Sammenhæng med Unionens politik på andre områder

Forslaget stemmer overens med strategien for det indre marked fra 2015[4], hvor Kommissionen forpligter sig til at skabe et stærkere og mere retfærdigt indre marked til gavn for alle interessenter. Et af målene med den foreslåede foranstaltning er at afbøde de ekstra omkostninger, som virksomheder i den yderste periferi har, og som hæmmer deres fulde deltagelse i det indre marked. På grund af de berørte begrænsede produktionsmængder forventes ingen negative konsekvenser for et velfungerende indre marked.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

Retsgrundlag

Retsgrundlaget er artikel 349 i TEUF. Denne bestemmelse sætter Rådet i stand til at vedtage særlige bestemmelser med henblik på at tilpasse anvendelsen af traktaterne i regionerne i den yderste periferi.

Nærhedsprincippet

Rådet har enekompetence til på grundlag af artikel 349 i TEUF at vedtage særlige foranstaltninger med henblik på at tilpasse anvendelsen af traktaterne, herunder de fælles politikker, i regionerne i EU's yderste periferi på grund af de vedvarende ugunstige vilkår, der påvirker disse regioners sociale og økonomiske situation. Dette gælder også for indrømmelse af undtagelser fra artikel 110 i TEUF. Forslaget er derfor i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Proportionalitetsprincippet

Dette forslag er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet som fastsat i artikel 5, stk. 4, i traktaten om Den Europæiske Union. Den foreslåede ændring går ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at afhjælpe de pågældende problemer og på den måde nå traktatens mål om et effektivt og velfungerende indre marked.

Navnlig vil forslaget om udvidelse af de reducerede satser til også at gælde det portugisiske fastland styrke konkurrenceevnen hos producenterne i de portugisiske regioner i den yderste periferi med begrænsede negative virkninger i form af mistet provenu og administrative byrder og bringe dem på lige fod med producenter af lignende produkter på det portugisiske fastland.

Valg af retsakt

Forslag til Rådets afgørelse til erstatning for Rådets afgørelse nr. 376/2014/EU.

---

[3] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 228/2013 af 13. marts 2013.

[4] Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Opgradering af det indre marked: flere muligheder for borgerne og virksomhederne (COM(2015) 550 final), s. 4.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

Efterfølgende evaluering af eksisterende lovgivning

Den eksterne undersøgelse viste, at producenterne i regionerne i den yderste periferi fortsat har højere produktionsomkostninger end konkurrenterne på fastlandet, hvilket de i øjeblikket kompenseres for med punktafgiftsnedsættelsen. Desuden afdækkede undersøgelsen følgende to problemer, som er opstået siden vedtagelsen af den gældende afgørelse.

For det første viser den eksterne undersøgelse, at der nu fremstilles rom i Azorerne, men at dette produkt ikke indgår i den nuværende ordning. Imidlertid omfatter ordningen rom fremstillet på Madeira, hvilket medfører ulige vilkår for romproducenterne i disse to regioner. For det andet viser undersøgelsen, at ud over den nye romproduktion i Azorerne er romproduktionen i Madeira stigende, og ikke al rom kan sælges lokalt på grund af det begrænsede marked i regionerne i den yderste periferi. De ekstra omkostninger ved at få adgang til markedet på det portugisiske fastland er en hindring for disse producenter, hvorfor der sættes rom på lager, og det koster penge.

Høringer af interesserede parter

Som led i den eksterne undersøgelse til støtte for analysen af den nuværende ordning blev der via spørgeskemaer, interview og diskussioner indhentet svar fra Europa-Kommissionens relevante tjenestegrene, de portugisiske myndigheder, producenterne i de to regioner i den yderste periferi og de portugisiske distributører. Selv om den eksterne leverandør gjorde en ekstra indsats, kom der ingen svar fra producenterne på fastlandet eller civilsamfundet.

Konsekvensanalyse

Dette initiativ udarbejdes som en ryg-mod-ryg-øvelse: en efterfølgende evaluering af den nuværende ordning tæt fulgt af en fremadrettet vurdering. Denne vurdering af de potentielle virkninger af en videreførelse og eventuel ændring af den nuværende ordning er blevet indarbejdet i et analysedokument, inklusive et evalueringsbilag. Dette dokument er baseret på en ekstern undersøgelse og de oplysninger, som medlemsstaten har indsendt.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Forslaget har ingen virkning for EU's budget, idet indtægten fra punktafgifterne fuldt ud tilfalder medlemsstaterne.

5. ANDRE FORHOLD

Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering

Overvågningen af, hvordan undtagelsen gennemføres og fungerer, vil som hidtil påhvile de portugisiske myndigheder og Kommissionen.

Portugal vil blive bedt om at fremsende en overvågningsrapport inden den 30. september 2025 for perioden 2019-2024. Overvågningsrapporten skal indeholde følgende:

- information om ekstra omkostninger ved produktion
- økonomiske fordrejninger og markedsvirkninger
- information med henblik på evalueringen af virkningsfuldhed, effektivitet og sammenhæng med andre EU-politikker
- information om fortsat relevans og EU-merværdi af den nye lovgivning.

Rapporteringsøvelsen bør også omfatte indsamling af input fra alle relevante interessenter for så vidt angår niveauet for og udviklingen i deres ekstra produktionsomkostninger, overholdelsesomkostninger og eventuelle oplevede markedsfordrejninger.

For at sikre, at de oplysninger, som de portugisiske myndigheder indsamler, indeholder de data, der er nødvendige for, at Kommissionen kan træffe en kvalificeret beslutning om ordningens gyldighed og levedygtighed i fremtiden, vil Kommissionen udarbejde specifikke retningslinjer for den fornødne information. Sådanne retningslinjer vil i videst muligt omfang også gælde for andre, lignende ordninger for regionerne i EU's yderste periferi, som reguleres af lignende lovgivning.

Dette vil sætte Kommissionen i stand til at vurdere, om de forhold, der ligger til grund for undtagelsen, stadig er til stede, om den afgiftsmæssige fordel, som Portugal indrømmer, stadig er proportional, og om der findes alternativer til afgiftsmæssige undtagelser, idet den internationale dimension tages i betragtning.

Overvågningsrapportens struktur og de nødvendige data fremgår af bilag 1 til forslaget.

Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget

Denne del er ikke relevant, da artiklerne er umiddelbart forståelige.

2020/0118 (CNS)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om bemyndigelse af Portugal til at anvende en reduceret punktafgiftssats på visse alkoholholdige produkter i de selvstyrende regioner Madeira og Azorerne

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 349,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet[5],

efter en særlig lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Ved Rådets afgørelse nr. 376/2014/EU[6] blev Portugal bemyndiget til i den selvstyrende region Madeira at anvende en reduceret punktafgift på rom og likører, der fremstilles og forbruges lokalt, og i den selvstyrende region Azorerne på likører og brændevin, der fremstilles og forbruges lokalt, som kan være lavere end den mindstesats, der er angivet i Rådets direktiv 92/84/EØF[7], men højst 75 % lavere end den normale nationale punktafgiftssats for alkohol.

(2) I februar 2019 bad de portugisiske myndigheder Kommissionen om at fremsætte et forslag til Rådets afgørelse om en tidsmæssig forlængelse af bemyndigelsen i afgørelse nr. 376/2014/EU på samme vilkår og en udvidelse af det geografiske anvendelsesområde til også at omfatte det portugisiske fastland med en mere begrænset satsreduktion i endnu en syvårsperiode fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2027.

(3) Producenterne i de selvstyrende regioner Madeira og Azorerne har vanskeligt ved at få adgang til markederne uden for disse regioner, og de regionale og lokale markeder er den eneste afsætningsmulighed for visse alkoholholdige produkter. Disse producenter

---

5 EUT C XXX af XXX, s. XXX.

6 Rådets afgørelse nr. 376/2014/EU af 12. juni 2014 om bemyndigelse af Portugal til at anvende en reduceret punktafgiftssats i den selvstyrende region Madeira på rom og likører, som fremstilles og forbruges lokalt, samt i den selvstyrende region Azorerne på likører og brændevin, som fremstilles og forbruges lokalt (EUT L 182 af 21.6.2014, s. 1).

7 Rådets direktiv 92/84/EØF af 19. oktober 1992 om indbyrdes tilnærmelse af punktafgiftssatserne for alkohol og alkoholholdige drikkevarer (EFT L 316 af 31.10.1992, s. 29).

har ekstra omkostninger, fordi landbrugsråvarerne er dyrere end under normale produktionsvilkår, da landbrugsbedrifterne er små og opsplittede og kun har indført begrænset mekanisering. Desuden er mængden af sukker, der stammer fra forarbejdningen af sukkerrør, lavere end i andre regioner i den yderste periferi som følge af topografi, klima og jordbundsforhold samt de traditionelle fremstillingsmetoder. Transporten til øerne af visse råvarer og emballagematerialer, som ikke produceres lokalt, medfører ekstra omkostninger.

(4) I Azorernes tilfælde antager deres status som øsamfund en ekstra dimension, idet øerne i øgruppen er spredt over store afstande. Udgifterne til transport til disse fjerntliggende ø-områder medfører yderligere ekstraomkostninger. Det samme gælder udgifterne til visse nødvendige rejser og forsendelser til fastlandet. Der opstår ligeledes ekstraudgifter til lagring af færdige produkter, fordi det lokale forbrug ikke er tilstrækkeligt stort til at absorbere dem, især romprodukterne. Det regionale markeds beskedne størrelse øger enhedsomkostningerne, især på grund af det ugunstige forhold mellem faste udgifter og den producerede mængde. Endelig rammes de pågældende producenter af samme ekstraomkostninger som resten af de lokale økonomier, herunder især højere arbejds- og energiomkostninger.

(5) Romproduktionen er steget som følge af den voksende produktion af sukkerrør. Selv om noget af rommen lagres eller anvendes som basis for likører, sættes de usolgte mængder på lager, hvilket giver producenterne yderligere ekstra omkostninger. Som følge af de ekstra omkostninger kan producenterne i de selvstyrende regioner Madeira og Azorerne ikke konkurrere med producenterne uden for disse regioner på grund af en højere pris på det færdige produkt, og de opnår derfor ikke adgang til andre markeder. Adgang til markedet på det portugisiske fastland med en reduceret punktafgiftssats vil afhjælpe dette problem.

(6) For at undgå, at udviklingen i de selvstyrende regioner Madeira og Azorerne hæmmes alvorligt, og for at opretholde alkoholindustrien og de tilhørende arbejdspladser i disse regioner er det nødvendigt at forlænge og udvide anvendelsesområdet for den bemyndigelse, der blev indrømmet ved afgørelse nr. 376/2014/EU.

(7) Afgørelse 376/2014/EU finder anvendelse indtil den 31. december 2020. Af klarhedshensyn er det nødvendigt at vedtage en ny afgørelse, der bemyndiger Portugal til at anvende en reduceret punktafgiftssats i de selvstyrende regioner Madeira og Azorerne.

(8) Eftersom afgiftsfordelen er begrænset til, hvad der er nødvendigt for at kompensere for ekstraomkostningerne, og eftersom afgiftsfordelen kun vil tilgodese begrænsede mængder og kun omfatter forbruget i de selvstyrende regioner Madeira og Azorerne og det portugisiske fastland, underminerer foranstaltningen ikke integriteten og sammenhængen i EU-retten.

(9) For at sætte Kommissionen i stand til at vurdere, om de betingelser, der ligger til grund for bemyndigelsen, fortsat er opfyldt, er det nødvendigt, at Portugal fremsender en overvågningsrapport til Kommissionen inden den 30. september 2025.

(10) Denne afgørelse gælder med forbehold af en eventuel anvendelse af artikel 107 og 108 i TEUF —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Uanset artikel 110 i TEUF bemyndiges Portugal herved til at anvende en punktafgiftssats, som er lavere end den fulde afgiftssats på alkohol, der er fastsat i artikel 3 i Rådets direktiv 92/84/EØF, i den selvstyrende region Madeira for rom og likører, som fremstilles og forbruges lokalt, og i den selvstyrende region Azorerne for rom, likører og brændevin, som fremstilles og forbruges lokalt.

Artikel 2

Uanset artikel 110 i TEUF bemyndiges Portugal herved til at anvende en punktafgiftssats, som er lavere end den fulde afgiftssats på alkohol, der er fastsat i artikel 3 i Rådets direktiv 92/84/EØF, for rom og likører fremstillet i den selvstyrende region Madeira, når de forbruges på det portugisiske fastland, og for rom, likører og brændevin fremstillet i den selvstyrende region Azorerne, når de forbruges på det portugisiske fastland.

Artikel 3

I Madeira begrænses bemyndigelsen, jf. artikel 1 og 2, til følgende produkter:

a) indtil den 24. maj 2021, til rom som defineret i punkt 1 i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 110/2008[8] med den geografiske betegnelse "Rum da Madeira", der er omhandlet i kategori 1 i bilag III til nævnte forordning, og fra den 25. maj 2021, til rom som defineret i punkt 1 i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/787[9] med den geografiske betegnelse "Rum da Madeira"

b) indtil den 24. maj 2021, til likører og "crème de" som defineret i henholdsvis punkt 32 og 33 i bilag II til forordning (EF) nr. 110/2008, som fremstilles af frugter og planter fra regionen, og fra den 25. maj 2021, til likører og "crème de" som defineret i henholdsvis punkt 33 og 34 i bilag I til forordning (EU) 2019/787, som fremstilles af frugter og planter fra regionen.

I Azorerne begrænses bemyndigelsen, jf. artikel 1 og 2, til følgende produkter:

a) indtil den 24. maj 2021, til rom som defineret i punkt 1 i bilag II til forordning (EF) nr. 110/2008, som fremstilles af sukkerrør fra regionen, og fra den 25. maj

[8] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 110/2008 af 15. januar 2008 om definition, betegnelse, præsentation og mærkning af samt beskyttelse af geografiske betegnelser for spiritus og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1576/89 (EUT L 39 af 13.2.2008, s. 16).

[9] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/787 af 17. april 2019 om definition, beskrivelse, præsentation og mærkning af spiritus, brugen af betegnelser for spiritus i præsentation og mærkning af andre fødevarer, beskyttelse af geografiske betegnelser for spiritus, brugen af landbrugsethanol og landbrugsdestillater i alkoholholdige drikkevarer samt om ophævelse af forordning (EF) nr. 110/2008 (EUT L 130 af 17.5.2019, s. 1).

2021, til rom som defineret i punkt 1 i bilag I til forordning (EU) 2019/787, som fremstilles af sukkerrør fra regionen

b) indtil den 24. maj 2021, til likører og "crème de" som defineret i henholdsvis punkt 32 og 33 i bilag II til forordning (EF) nr. 110/2008, som fremstilles af frugter og råvarer fra regionen, og fra den 25. maj 2021, til likører og "crème de" som defineret i henholdsvis punkt 33 og 34 i bilag I til forordning (EU) 2019/787, som fremstilles af frugter og råvarer fra regionen

c) indtil den 24. maj 2021, til vinbrændevin og brændevin af presserester af druer med de karakteristika og de kvaliteter, der er fastsat i henholdsvis punkt 4 og 6 i bilag II til forordning (EF) nr. 110/2008, og fra den 25. maj 2021, til vinbrændevin og brændevin af presserester af druer med de karakteristika og de kvaliteter, der er fastsat i henholdsvis punkt 4 og 6 i bilag I til forordning (EU) 2019/787.

Artikel 4

Den reducerede punktafgiftssats på de i denne afgørelses artikel 1 nævnte produkter kan være lavere end mindstesatsen for punktafgiften på alkohol som fastsat i direktiv 92/84/EØF, men må højst være 75 % lavere end den normale nationale punktafgiftssats på alkohol.

Artikel 5

Den reducerede punktafgiftssats på de i denne afgørelses artikel 2 nævnte produkter kan være lavere end mindstesatsen for punktafgiften på alkohol som fastsat i direktiv 92/84/EØF, men må højst være 50 % lavere end den normale nationale punktafgiftssats på alkohol.

Artikel 6

Senest den 30. september 2025 fremsender Portugal en overvågningsrapport til Kommissionen, så denne kan vurdere, om de betingelser, der ligger til grund for bemyndigelsen i artikel 1 og 2, fortsat er opfyldt. Overvågningsrapporten skal indeholde de nødvendige oplysninger jf. bilaget.

Artikel 7

Denne afgørelse finder anvendelse fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2027.

Artikel 8

Denne afgørelse er rettet til Den Portugisiske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Rådets vegne
Formanden